

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > א-ב אבד-בלבביפדיה עבודת השם

א-ב אבד-בלבביפדיה עבודת השם

אבד

היצירה מראשיתה בצורת אבידה ביצירת האשה

אבד, אבידה. שורש צורת יצירת אדם שנברא ביום שישי למעשה בראשית, כמו שנאמר בלשון הפסוק: "זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם", ובזה נחלקו בגמ' האם צורת היצירה היה מעיקרא באופן של דו-פרצופין, או באופן של זנב, אבל לכו"ע, כמו שמפורש בקרא "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן ויקח אחת מצלעותיו". וע"ז אומרת הגמ' בריש קידושין: משל לאדם שאבדה לו אבידה, דרכו של בעל האבידה לחזר על אבידתו.

והרי שההפרשה של האיש והאשה זה מזה, ובדקות יותר, ההפרשה של האשה מן האיש מוגדר בדברי חז"ל "משל לאדם שאבדה לו אבידה", זה צורה של אבידה, זה היה ראשית היצירה, וברור הדבר שאם זה צורת ראשית היצירה של האדם, הרי שההיקף של האדם תלוי בתפיסה של אבידה, לא רק האופן הפרטי הזה שננסרה ונפרדה חוה מן האדם, באופן של אבידה. אלא מונח בקומת נפשו של אדם התפיסה של אבידה. נתבונן בס"ד לראות היכן קיים כח אבידה זה.

בראש השנה ויוהכ"פ, ימי ראשית השנה, גילוי של אבידה

ראש השנה, היום הראשון מעשרת ימי תשובה, שבו נברא האדם, והיום האחרון מעשרת ימי תשובה הוא יום הכיפורים, כל מהותו של יום הכיפורים הוא "תענו את נפשותיכם", וע"ז דורשת הגמרא ביומא דף ע"ד, כשהגמ' ענה מהו הגדר של אותו עינוי, "והאבדתי את הנפש ההיא איזהו עינוי שיש בו אבידת נפש הוי אומר זו אכילה ושתייה", וא"כ מוגדר בדברי הילפותא של הגמ' שהעינוי ביום הכיפורים הוא עינוי שיש בו גדר של אבידת נפש, כשהאדם מתענה ביום הכיפורים הוא מקיים אבידת נפש.

וא"כ, מראשית היצירה, יום שישי למעשה בראשית, יום ראש השנה, מתגלה שנאבד לאדם חלקו שהוא כח ה"צלע" שנפרש ממנו בבחינת "משל לאדם שאבדה לו אבידה", והאחרית של העשרה ימים, יום הכיפורים הוא גם גדר של אבידה, כמו שנתבאר "איזהו עינוי שיש בו אבידת נפש הוי אומר זו אכילה ושתייה".

הימים הללו שהם ראשית השנה מצטיירים בציר שהאדם בנוי במהלכי אבידה.

מצוות תשובה ומצוות השבת אבידה מקבילים אהדדי

כשמתבוננים, זה ברור, הימים הללו, עשרת ימי תשובה, העבודה של האדם היא תשובה "הפוחת שער לדופקים בתשובה" ועיקר תשובה היא מצוות עשה שנצטוונו על התשובה כמו שהאריך הרבינו יונה, ושורש הדיון, שמקיימים בפועל מצוה של תשובה, הוא מלשון השבה שנאמרה גם במצוות השבת אבידה.

אלו הם שתי מצוות של תשובה, מצות התשובה שהיא היסוד של זמן התשובה עשרת ימי תשובה, ומצות השבת אבידה שנצטוונו להשיב אבידה.

וא"כ, ברור שאם הימים הללו הם ימים של תשובה, הרי, שעומק הדבר הוא שיש כאן אבידה. הימים הם ימים שמשיבים בהם את כל האבידות כולם, זה נקרא "עשרת ימי תשובה", שהאדם משיב את כל האבידות כולם.

נפתח מעט, בסיעתא דשמיא, להבין את סדר העבודה, דייקא, של קומת התשובה של השבת האבידה.

תורה במדרגת לוחות שניות, אבידת חלקי החכמה והשבתם

ראשית הדבר מתגלה בכללות קומת העולם, ובפרטות בכל נפש ונפש, הרי כמו שאומרת הגמ' בתחילת עבודה זרה שבמדרגת לוחות ראשונות שהם היו ההתגלות בפועל של התורה שניתנה לנו במתן תורה, היה האדם לומד תורה ואינו משכחה, לא היה חל בלימוד התורה מציאות של שכחה, אבל בלוחות שניות, אחר שנשתברו הלוחות וניתנו לוחות שניות, ביום הכיפורים, יום מתן תורה, שניתנו בו לוחות שניות, שם צורת הדברים הוא באופן של "לומד תורה ומשכחה" מה שאדם לומד דבר ומשכח, זה אבידה, זה האבידה בה"א הידיעה, אשר יצר את האדם בחכמה, "כולם בחכמה עשית". כל חטא, כדברי חז"ל הידועים "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות", כלומר, שנעלם החכמה, האבידה היא שחלקי החכמה הללו נאבדו ממנו, זהו "נכנסה בו רוח שטות", נאבד חלקי החכמה.

וא"כ במדרגת לוחות ראשונות שהאדם היה לומד תורה ולא היה משכחה, לא היתה בו את מציאות האבידה, אבל כשמתגלה בלוחות שניות "לומד תורה ומשכחה", שזה מתן תורה של היום העשירי של ימי התשובה, כלומר, האדם לומד תורה באופן שצריך לחול עליו מציאות של שכחה, של אבידה, וצריך לחול עליו מציאות של תשובה, וביום הכיפורים, שהוא מתן תורה של לוחות שניות, "איזהו עינוי שיש בו אבידת נפש הוי אומר זה אכילה ושתייה" כי האכילה ושתייה ביום זה, היינו ה"לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ מסכתי" ויום הכיפורים, שהוא מימי התשובה, בא להשיב לאדם את כל חלקי החכמה שנאבדו ממנו, את ה"לומד ומשכחה".

אבידה בקומת אדם, השכחה בשעת היציאה לאויר העולם האבידה בקומת אדם

שורש קומת האדם נשתלשל מן התורה וכאשר נאבד ממנו אותם חלקים, חל עליהם מצוה של השבת אבידה, עד שמצאנו התבטאות בלשון חז"ל שכאשר נעלם מאחד החכמים מימרא והחזירו לו אותה אמר "החזרת לי אבידתי" [מנחות י"ח], "ברוך שהשיב אבידה לבעליה", זהו גילוי של יום הכיפורים, הראשית הוא ראש השנה, "היום הרת עולם" לשון **הריון**, כדברי הגמרא הידועים בניה שכאשר עובר נמצא במעי אמו "נר דלוק על ראשו, בא מלאך ומלמדו כל התורה כולה". אבל "כיון שיוצא לאויר העולם הוא משכח" אויר העולם הוא משכח, ה"סוטר על פיו", המכה של המלאך, ואויר העולם משכחים,

כל צורת עסק התורה השבה של אבידה

כלומר, כל צורת הדבר, יש את הכללות שזה מתן תורה, כמו שהוזכר, שבלוחות שניות "לומד תורה ומשכחה, השבת דברי החכמה, ויש את היציאה של כל אדם בפרטות לעולם, בהריון, שגם שם מתגלה "לומד תורה ומשכחה", **וכל מה שהאדם עמל בתורה בכל ימי חייו, זה מצוות השבת אבידה,**

זה העומק במה שהאב חייב ללמד את בנו תורה, והרב חייב ללמד התלמידים כדברי הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה, הם מקיימים מצות השבת אבידה. אם מלמדים את האדם תורה שאינה שייכת לחלקו אז לא מתקיים "ברוך שהשיב אבידה לבעליה".

כל עסקינו בתורה במשך כל השנה כולה, מאז חטא העגל, במדרגת לוחות שניות הוא בגדר השבת אבידה כל אחד מאיתנו, היה לו ראשית, את המדרגה הראשונה במתן תורה, שהיה גנוז בעשרת הדברות, כל הדברי תורה. כדברי רב סעדיה גאון באזהרות כידוע, ונאבד מהאדם, בחטא העגל בזה יש השבת אבידה מצד שורש המתן תורה, ביום הכיפורים ויש את ההשבת אבידה, מצד הפרטות של האדם שהוא יוצא לאויר העולם, שמשכח, וכל ימיו של האדם, העבודה שלו היא השבה של אבידה, זה השורש של כל מציאות אבידה.

ולכן צורת הלימוד שאנחנו לומדים, כצורת מבנה הש"ס. באופן של שאלה ותשובה, שאלה ותשובה, כך היא כל צורת הלימוד. זהו לא "במקרה" זה מחמת שאילו באמת התורה היתה ניתנת במדרגה הראשונה, ולא היו נופלים ממנה, לא היה שאלה, ולא היה מציאות של תשובה, "תש כחו כנקיבה", זה ה"תש", ר"ת תשובה, שאלה.

זהו "תש כחו כנקיבה", שנאמר על משה רבינו, "ישר כחך ששיברת", "צור ילדך תשי ותשכח א-ל מחוללך", "תשי", מתישים כח של פמליא של מעלה, כביכול זה התגלה בשבירת הלוחות, וההשתלשלות למשה זה "תש כחו כנקיבה", זה תשובה ושאלה. וא"כ, בלוחות השניות שנמצא עכשיו בידינו, מדרגת יום הכיפורים, הכל בנוי במהלכי התשובה, במהלכי השבת

שורש התשובה להשיב את חלקי החכמה שמפקיע את הרוח שטות

זה עיקר עבודתו של אדם כאן בעולם. בד' אמות של הלכה, להשיב את כל חלקי החכמה, והוא הוא שורש התשובה, שכיון שנתבאר מדברי חז"ל ש"אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות", שזה שורש הכח של האבידה, הרוח שטות שמאבדת את שרשי החכמה, את חלקו בחכמה שהיה ראוי לו, וא"כ, זה ברור ופשוט שאם עיקר שלימות העשרת ימי תשובה, ביום האחרון, הוא יום שניתנו בו לוחות, א"כ זהו שורש מדריגת התשובה, מונח כאן שהעבודה של האדם בעשרת ימי תשובה היא להשיב את גדרי החכמה, להפקיע את הרוח שטות. זהו השורש של עבודת האדם שהיא השבת אבידה.

נחזור ונגדיר עוד פעם. כל עבודתו של האדם כאן בעולם שמה שהוא צריך להשיג הוא במדריגה של אבידה, ועבודתו היא להשיב את זה.

מהות השבת אבידה בעדים, סימנים וטביעות עין

בכללות יש כמה פנים איך מחזירים אבידה, יש אופן שמחזירים אבידה ע"י עדים, יש אופן שמחזירים אבידה ע"י סימנים סימנים דאורייתא או סימנים לאו דאורייתא, כמו שהסתפקה הגמ' באלו מציאות, והאופן השלישי הוא טביעות עין, שת"ח שנאמן בטביעות עין, מחזירים לו ע"כ את האבידה. כלומר, יש כאן חילוק בכח ההשבה, אם משיבים לו את הדבר ע"י עדים, זוהי השבה שבאה מבחוץ, עדים המעידים שזה שייך לחלקו, שזהו בחינת עדות ה' נאמנה מחכימת פתי אם משיבים לו ע"י סימנים, זה העומק שתורה נקנית בסימנים, "הציבי לך ציונים", שתורה נקנית בסימנים כמו שאומרים חז"ל. מה שהיא נקנית בסימנים הוא מאותו דין שמשיבים אבידה בסימנים, שמאותו דין, התורה עצמה נקנית בסימנים. עדות שמחזירים על ידה, היינו בבחינת "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" ואעידה לך עדים נאמנים", משה רבינו העמיד את השמים והארץ כעדים, שכשם שהשמים והארץ אינם מתחלפים כך הם יהיו עדים, זה עדים על קיום הדברי תורה. אבל עדים, ושמים וארץ, הם כוחות חיצוניים, בסימנים, יש סימן שאינו מובהק, סימן בינוני. סימן מובהק גמור, אבל עדיין הם צורות של השבת אבידה מכח דברים ששייכים לדבר מבחוץ.

אבל הצורה הפנימית שמחזירים לאדם אבידה, זהו האופן של טביעות עין, שמחזירים לתלמיד חכם את האבידה מכח הטביעות עין.

שורש האבידה בפגם בראיה, ושורש ההשבה מכח טביעות עין הפנימית

שורש כל החטא, כמו שאומרים חז"ל כידוע מאד, היה פגם בכח הראיה, "ותרא האשה", בחטא עץ הדעת. וחטא העגל "וירא העם כי בושש משה לבוא". כלומר, הראיה מתפזרת ונאבדת. זהו שורש כח הקלקול, מה שהאשה נאמר בה "ותרא האשה", זה אותו אשה שנאמר בה שהיא אבידה, כמו שהוזכר בראשית הדברים, וההתגלות של פרטות האבידה מתגלה בכח הראיה של האדם, שיש בו מציאות של אבידה.

כאשר הראיה נמצאת בצורה העליונה שבה, "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו". "הראת", לשון של ראייה, זה הראיה הפנימית, "הראת לדעת", ראיית הדעת, ראייה שכלית שנמצאת באדם, כח ראיית העין שבאדם, הוא בבחינת "עיני העדה" חכמי העדה, מלשון עיון, כח של חכמה, בחכמה היה את החלקים שנאבדו, כמו שהוזכר בראשית הדברים, וההתגלות של אותו איבוד היא ב"לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", שכאשר סרים אחרי העינים, חל מציאות של איבוד של החכמה, ועל זה חל עיקר שורש מציאות ה"השבת אבידה", ולכן כח עבודת האדם להשיב את כל חלקי החיים, היינו להשיב אותו מכח הטביעות עין הפנימית. שם שורש האבידה, ושם שורש ההשבה.

מי שנמצא במדריגה יותר נמוכה באבידה מכח מדריגת עין, זהו גדר "דבר שנתעלם מן העין", כלומר שהוא נעלם מן העין וזה גדר אבידה. ואז גם ההשבה חלה במקומות היותר נמוכים, כי הוא לא נמצא במדריגה להשיב את הדבר למדריגה של עיניים, "עיני העדה", חכמי העדה הם הם שנמצאים במדריגה זו, ולכן דייקא לתלמיד חכם משיבים בטביעות עין.

עבירה היא כח הנפש שעבר ונעתק ממקומו ואבד לאדם

להבין יותר ברור, בכוחות נפשו של אדם, השורש, כמו שנתבאר, זה כח החכמה שמתגלה אצל האדם, שהוא השורש של קומת הנפש, וכמו ה"איסתכל באורייתא" שיש מכחו "ברא עלמא" בכללות. כמו"כ יש את הפרטות בצורת אדם שהוא "עולם מלא" שזהו בחינת החכמה של האדם ביחס לקומת הנפש, ובחכמה נמצא שורש האבידה. כל כוחות הנפש שהקב"ה נתן לאדם, כל אחד ואחד לפי חלקו שניתן לו, כשהוא משתמש איתם באופן הראוי, זה הצורה השלימה, אבל כשהוא אינו משתמש איתם באופן הראוי, אלו הם חלקי האבידות של נפשו, החלקים הללו הם אבידות של הנפש, וכאשר האדם עובר עבירה, שכידוע עד מאד היא נקראת **עבירה** מלשון "**עבר** הנהר", "תרי **עיברי** דנהרא", זהו דבר שעבר מהאדם, הוא נמצא בצד אחד וכח הנפש של הדבר, כביכול נמצא בצד אחד. זהו עבירה, אין כוונת הדבר שכל כולו עבר לאותו מקום, אלא שעד כמה שאותם חלקי הנפש עברו ממקום למקום והם לא עומדים במקומם שלהם הראוי להם, אלא הם נעתקו ממקומם ונאבדו מאותו אדם, זהו מה שעבר מהאדם.

עבודת התשובה קיבוץ חלקי הנפש שנאבדו

והעבודה של התשובה, כשזה מתגלה באופן של גלות, "וקרב פזורינו מבין הגויים" "קבץ נידחנו מארבע כנפות הארץ", הפיזור הוא בפועל, להיכן שנתפזרו לארבע כנפות, וכשזה מתגלה בעומק הנפשות, כדברי חז"ל, זה נקרא "גרים", יש כללות של נפש שנאבדת שהוא הנקרא גר, ויש בפרטות בכל נפש ונפש את החלקים שנאבדים, שאלו הם חלקי הנפש שעברו עבירה, שהם עוברים לצד השני כמו שנתבאר, בהם חל מציאות האבידה.

לשון אבידה, **אבד**, מעיקרא זה היה **אב** תחילה, ולאחר מכן זה **ד'**, מקום הפיזור כדברי המהר"ל. וצריך לחזור ולקבץ את זה לראשית, לנקודת ההתחלה בראשיתה שלשם מתקבץ מציאות האבידה.

במבט השלם, הסתכלות על כל הבריאה במבט של השבת אבידה

מבט של אבידה, הוא בעצם מבט על כל מציאות הבריאה, ולכן בראשית הימים הללו, ראשית השנה, מראש השנה עד יום הכיפורים נעוץ כח האבידה, כמו שנתבאר, "משל לאדם שאבדה לו אבידה". שזה חוה בראש השנה, אבידת נפש של אכילה ושתייה ביום הכיפורים. המבט השורשי הקיים כאשר האדם מביט נכון על כלל כל קומת הנבראים, מה שהוא רואה לנגד עיניו, הוא רואה שהיה בעצם את כח השורש, ויש לו מציאות של ענפים, חלקים. והענפים חלקים הללו נאבדו, והם נאבדים, בכל ימות עולם, וכל עבודתו של האדם מראשית היצירה, מאדם הראשון מהשלב הראשון שהקב"ה לקח ממנו את חוה, והיא היתה אבידה שלו, והקב"ה קיים מצוות השבת אבידה, שהשיב לו אותה כביכול, ומכאן ואילך. בכל חלקי קומת נפשו של האדם שנאבדים לאדם חלקים, והאדם צריך להשיב את כל החלקים האלה, כל אחד למקומו שלו.

יש אופן שהאדם משיב אבידה לידיים שלו ממש, ויש אופן שהאדם משיב את האבידה לחצירו וכדו', כמו שדורשת הגמ', באופן שהיא חצר המשתמרת. שמקיימים מצוות השבת אבידה גם כשמשיבים את האבידה לרשותו, וההשבה השלימה, האמיתית והפנימית היא, שהאבידה חוזרת בחזרה למקורה, לשורש היותו דיליה, זהו צורת ההשבה השלימה.

145

אבידה הוא מבט על כלל כל מציאות הבריאה, כשמסתכלים באופן של "צרות עין", רואים את הענין של אבידה כפרט, כפרק אחד מסוגיות הש"ס, אבל כשמסתכלים במבט השלם, במבט הכולל, האדם מסתכל על הבריאה כולה במבט של השבת אבידה, הוא רואה כל דבר היכן מקומו, ולפי"ז הוא רואה בכל דבר אלו חלקים נאבדו ממנו, והוא רואה את עומק אופן קיום ההשבה, להשיב את החלקים בחזרה למקורם, למקור הויתם. וכדברי המשנה שיש לכל אחד חלק בגן עדן וחלק בגיהנם. הצדיק זוכה ונטל חלקו וחלק חבירו בגן עדן, והרשע נטל חלקו וחלק חבירו בגיהנם. וכמו שמבואר בדברי רבותינו, יש בצדיק, צדיק שלם ויש צדיק שאינו שלם, וכאשר הצדיק השלם נטל את חלקו של חבירו, הוא מחזיר בחזרה לאדם את חלקו, את חלקי האבידות שנאבדו לו, כאשר האדם זכאי שזה יחזור לו.

תפיסה של יאוש, מבט של אבידה בלי השבה

כאשר נאבדת לאדם אבידה יש גדר של יאוש, ואדם אחר יכול לזכות בדבר. "אתי לידיה בהיתרא", הוא איננו מחויב להשיב את הדבר אלא יכול לזכות בו, מציאות יאוש שחלה, היינו שהדבר מתנתק ממקורו. "ארבעה שמות יש לו לאדם", כדברי חז"ל: 'אדם' 'איש' 'גבר', והשם התחתון הוא "אנוש", **היאוש** חל כאשר האדם הופך את **האיש לאנוש**, זה יאוש, ושם כבר

חל באבידה מציאות של יאוש אבל גם על המדריגה הזו נאמר: "תשב **אנוש** עד דכא ותאמר שובו בני אדם". גם במדריגה של "אנוש" "תשב אנוש עד דכא", כמו שדורשים חז"ל "עד דכדוכה של נפש" לעולם אל יתייאש אדם מן התשובה, "אל יתייאש", כלומר, אפילו אם הוא נופל כביכול לאנוש, ליאוש, "אל יתייאש".

ובפנים העמוקות, התפיסה של יאוש בעולם, מעמידה כביכול שיש חלק של **אבידה** שהופכת להיות **אבדון**, שאיננה חוזרת יותר. ואז מאותו בת קול שיצאה אצל אחר "שובו בני שובבים חוץ מאחר", מאותו מקום יש יאוש באבידה. אלו הם שתי התשובות כמו שהוזכר בראשית הדברים, שמקבילים אהדדי.

במבט העליון, אם היה אבידה בהכרח שיהיה השבה, הכל שב אליו ית"ש

ומצד הפנים הללו יש תפיסה בנפש, שהאדם רואה מבט של אבידה, והוא לא רואה מבט של השבה, אבל במבט העליון, כל דבר ודבר בבריאה שיש בו מציאות של אבידה, ויש בו מציאות של תשובה, ואף לאחר יאוש יש עדיין מקום של עומק התשובה, זהו מדריגת מנשה, שנקרא **מנשה** מלשון **נשני**, לשון של נשיה ושכחה, וזהו משורש האבידה, אבל גם אם כפשוטו נסתמו וננעלו שערי התשובה, והרי שחל כאן מציאות של אבידה שאין בה מציאות של השבה, אבל העומק של הפנים של הבריאה הוא שכל אבידה, יש בה מציאות של השבה, חתר לו הקב"ה חתירה תחת כסא הכבוד, תשובה. עד כמה שיש לזה גדר של אבידה, זה מכריח את הדבר שיהיה מציאות של השבה, זהו דברי הנביא "לבלתי ידח ממנו נידח", כשמציאות האבידה שחלה בכל דבר, על כל דבר ודבר חל בו מציאות של תשובה.

מצות התשובה הפרטית היא שהאדם משיב את כוחות נפשו הפרטיים.

ומצות התשובה הכללית יותר מדין הערבות, שהאדם משיב אחרים, "רבים השיב מעוון",

ומצות התשובה הכללית עוד יותר שהאדם משיב את כל הבריאה כולה אליו יתברך שמו, זה מצות התשובה השלימה שמתגלה "ה' הוא האלקים", ובזה נחתם יום הכיפורים, להשיב את הכל, בכל, מכל, כל, אליו יתברך שמו, זה שלימות מדריגת התשובה.

ככל שהאדם רואה את האבידה בהגדרה המצומצמת שלה, אז הוא רואה את ניצוץ ההשבת אבידה שלה ג"כ, באותו מבט, ובאמת בגדרי השבת אבידה כמו שהוזכר, אין צורך להשיב את הכל, במצאה לאחר יאוש הוא אינו מחוייב בהשבה, אלא רק לפני משורת הדין, שאמנם זה לא לגמרי גדר של מתנה אבל זה בגדר לפני משורת הדין, יש אופן שאבידת עכו"ם מותרת, ואף נאסר להחזיר לו אבידה. שע"ז נאמר "למען ספות הרוה את הצמאה", כל זה במדריגת השבת אבידה שנמצא השתא, אבל המדריגה השלימה של השבת אבידה היא מכל המבט שכל הבריאה כולה כביכול נאבדה ממנו יתברך שמו, והמבט השרשי, העמוק והפנימי, שהכל מושב, הכל מושב אליו יתברך. זהו מבט שלם של מציאות הבריאה.

ר"ה, קטנות, יוה"כ, גדלות

כשנמצאים בראשית שנה, בעשרת ימי תשובה, יש קטנות המוחין ויש גדלות המוחין, בראש השנה "היום הרת עולם" זה מידה של קטנות, זמן של הריון, ביום הכיפורים הוא זמן של גדלות, יום שניתנו בו לוחות, שזו מדריגה של גדלות, במדריגה של קטנות רואים את התשובה באופן של פרט, במדריגה של גדלות רואים את התשובה במבט של כלל, אלו הם שתי המבטים השרשיים בקומת מדריגת התשובה.

דוד ומשיח משיבים את כל הבריאה לאור הראשון

הדוגמא השרשית והיסודית היא דוד מלכא משיחא, כמו שאומרים חז"ל כידוע, לא היה ראוי דוד לאותו מעשה מעשה דבת שבע אלא כדי להיות רבן של בעלי תשובה, לפתוח פתח לבעלי תשובה, מכח כך נשתלשל הדבר לדוד מלכא משיחא.

ההבנה העמוקה והברורה: כל אדם ואדם שהוא חוטא במובן הפשוט, זה תפיסה של אבידה, ויש לו השבת אבידה, כמו שנתבאר. אבל דוד המלך התפיסה שלו היא תפיסת אבידה של כלל כל הבריאה כולה. "מצאתי דוד עבדי", "והיכן מצאתיו, בסדום", כמו שאומרים חז"ל, כלומר, הוא אבידה, דוד, היה צד שהוא ממזר, הוא האבד, **אב ד'**, "בחנני ונסני וצרפני ודע כליותי", שביקש דוד המלך כמו שאומרים "אלקי אברהם, אלקי יצחק ואלקי יעקב" שיאמרו אלקי דוד, שהוא יהיה האב הרביעי, זהו **האב ד'** שהוא רצה להיות, והוא **אבד**, וכשחל בו מציאות של תשובה, זה לא תשובה פרטית, "לא היה ראוי דוד לאותו מעשה אלא כדי לפתוח פתח לבעלי תשובה", להיות רבן של בעלי תשובה, התחדש אצל דוד תפיסה של תשובה כללית, והוא הוא משיח בן דוד, אורו של משיח, אורו של משיח שמתגלה אצל דוד מלכא משיחא, הוא התפיסה של התשובה שמשיבה את הכל, לא רק "רבים השיב מעוון", אלא הארתו של משיח, ביאתו של משיח, הוא משיב ומחזיר את כל הבריאה

כולה בחזרה למדריגת האור הראשון ששם היה הכל כלול מעיקרא.

יסוד מבט הדברים שנתבארו, איך מביטים ורואים את כל הבריאה כולה במבט של אבידה, ולפי"ז איך מביטים ורואים את כל הבריאה כולה בגדר ההשבה של האבידה, בגדר מצוות התשובה.

ככל שהאדם זוכה להארה של התורה ביום הכיפורים, להארת המוחין הגדולים יותר, כפי ההיקף שהוא זוכה, כך הוא זוכה להיקף של התשובה.

הלוואי שנזכה, ראשית, להשיב את הפרטיות של הנפש, בתשובה שלימה, "החזירנו בתשובה שלימה לפניך", אבל יתר על כן שיהיה את עומק הזכות לקבל את כל ההיקף העליון, של התשובה, לקבל את ההיקף של תפיסת האבידה, איך כל הבריאה כולה אינו אלא מבט של אבידה, ומשם, מעומק הדבר יתגלה "מצאתיו", "מצאתי דוד עבדי", אורו של משיח, תשובה שלימה שמשיבה את כל הבריאה כולה בחזרה למדריגת האור הראשון, שהכל חוזר ונכלל.

זה התקיעה גדולה שנהגו לתקוע במוצאי יום הכיפורים, בבחינת "ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים", כלומר, הכל ישוב בחזרה למקורו, הכל ישוב בחזרה לשורשו, מהאור הפנימי הזה אדם יונק את התשובה של הימים האלה, וכשהוא זוכה הוא מתחבר לאותו אור, מצטרף לאותו אור, והוא הוא אורו של עולם, "תשובה שלימה לפניך".

- [בלבביפדיה | עבודת השם אות א](#) 1]

Source: <https://bilvavi.net/shiur> א-ב-אבד-בלבביפדיה-עבודת-השם

Links

[1] <https://bilvavi.net/ency.avodah.aleph>